

Traduir Rimbaud

Visat núm. 13

(abril 2012)

per Ricard Ripoll

La literatura catalana —i en particular la poesia— s'ha nodrit de les escriptures de la modernitat poètica francesa, de Baudelaire, de Lautréamont, de Rimbaud. Alguns escriptors han manllevat fragments de l'obra de la qual s'inspiraven, els han citat, els han incorporat a la ficció que creaven.

És el cas de Biel Mesquida, amb *L'adolescent de sal*, que integra al relat les figures de Lautréamont i de Rimbaud. És el cas de Pedrolo que escriu algunes de les seves novel·les més radicals sota l'empara dels poetes francesos. També notem la influència de Rimbaud en obres de J.V. Foix, de Lluís Solà, de Vicenç Altaió... Però els dos poetes que tindran Rimbaud més present a l'hora d'escriure, i diria a l'hora de viure, seran Joan Brossa i Palau i Fabre, fins al punt de dedicar-hi unes traduccions molt personals. Brossa traduirà el Rimbaud de la poesia en vers en *Les ungles del quant. Ronda de Rimbaud*. I Palau i Fabre traduirà l'obra en prosa, *Una temporada a l'infern* i les *Il·luminacions*.

Així doncs ens trobem en una curiosa situació: Rimbaud ha influenciat nombrosos poetes i creadors catalans i la seva obra, gairebé tota, ha estat traduïda al català, però no tenim cap manifestació concreta, en llibre, de l'obra completa. Cal anar espigolant, aquí i allà, per tenir una visió de conjunt de la poètica rimbaldiana, tenint difícil accés, per exemple, a les seves cartes literàries que configuren una teoria de l'escriptura imprescindible per poder entendre, en la totalitat dels seus aspectes, el valor de la poesia que proposa. És veritat, Lluís Solà havia traduït per a la revista *Reduccions*, en els números 44 i 45 (1989 i 1990 respectivament), les cartes més importants, entre les quals les conegudes com a «Cartes del Vident».

Queda, però, una feina de compilació i d'edició en la qual figuraria el conjunt de l'obra poètica, tant la poesia en vers com la prosa poètica, i les cartes literàries. Car de l'acarament dels textos neix el sentit nou que Rimbaud volia crear: teoria i pràctica de la lletra. Inventant una nova llengua.